

Autor: Pr. prof. dr. Mihai VALICĂ

CATEDRALA MÂNTUIRII NEAMULUI

între împlinire, dileme morale și deziluzie

1. Soluția hristică – atitudine duhovnicească împotriva crizei

Comunicatul de presă al Patriarhiei Române, referitor la mulțumirile aduse credincioșilor pentru susținerea financiară a bisericilor în construcție [1], arată clar că principalii contribuabili sunt credincioșii, iar Statul susține, pe alocuri, cu sume simbolice comparativ cu contribuția filantropică proprie a BOR

[2]

, precum și prin parteneriatul social-diaconal încheiat cu Statul, conform art. 29 din Constituție și a Legii nr. 489/2006.

Potrivit legilor în vigoare, Biserica Ortodoxă Română nu se substituie Statului, ci, prin mijloace specifice, contribuie la coeziunea și pacea socială, la identificarea de soluții concrete și realiste spre a depăși grava criză economică și financiară. În acest context, Patriarhia Română propune ca

soluție anticriză

:

următoarele mijloace spirituale, care, din punct de vedere duhovnicesc, pot depăși “orice fel de criză”

[3]

:

1. predicarea permanentă a Evangheliei păcii și a iubirii față de aproapele;
2. îndreptarea morală a celor ce ne conduc

[4]

;

3. o “credință tare și cooperare cu scop sfânt” prin construcția de biserici

[5]

;

4. “prin sporirea credinței, a rugăciunii și cooperării pentru a finaliza un lăcaș de cult care adună oameni, care sunt învățați să se respecte și să se ajute reciproc” etc.

[6]

.

Aceste îndemnuri și sfaturi părintești de profundă spiritualitate au adus în sufletul multor preoți și credincioși speranță, o motivație de unitate și împreună-lucrare ecclesială deosebită și o șansă reală pentru

a întări solidaritatea și cooperarea dintre credincioși, inclusiv întărirea vieții spirituale, care le permite oamenilor să depășească criza

fără să se “autodemoleze”, sau să ajungă “la deznădejde sau la dezumanizare”

[7]

.

Cred că bisericile vor salva sufletul românului prin harul peste har, care va prisosi în inima lui prin dumnezeieștile Liturghii și Sf. Taine săvârșite în ele.

Cine privește doar la “aspectul că se cheltuie bani” repetă gestul lui Iuda, care, îngrijorat că s-a risipit mirul de nard de mare preț, pledează pentru săraci, fără să-i pese de ei (

Ioan

12, 4-6).

Omul are o latură morală care, dacă se degradează, poate afecta și distruge mult mai mult decât partea materială a lumii. De aceea bisericile pot constitui spații de reabilitare morală și duhovnicească, care vor genera adevărate “laboratoare spirituale” de ajutorare a omului și de refacere a societății. În acest sens Sf. Ioan Gură de Aur scria: “Construcția de Biserici este mai bună decât milostenia”

[8]

, întrucât ele sunt locuri care dau un puternic impuls pentru acțiunile filantropice și pentru îndumnezeirea omului

[9]

.

Astfel se combate individualismul, cultivându-se spiritul comunitar prin construcția de biserici și așezăminte filantropice de slujire diaconală a aproapelui; se evită “consacrarea eșecului” unui lucru bine început, cu speranță, dar nefinalizat, în cazul celor în construcție; se poate preveni fatalismul și eșecul economic, financiar și social, cauzat în general de criza morală și spirituală a societății la toate nivelurile, și reprezintă o alternativă reală și viabilă pentru clasa politică, guvern și societatea civilă, care, din păcate, duc lipsă nu numai de soluții economice viabile, ci și de acțiune și de viziune duhovnicească și de credință suficientă pentru rezolvarea crizei actuale.

[1] Vezi art. "Patriarhia Română mulțumește credincioșilor, pe banii cărora sunt construite Bisericile", în *Viața Cultelor*, nr. 843-844, pp. 19-20; Vezi și apelul BOR din 12 mai 2010 din ziarul *Lumina*.

[2] Vezi pe larg art. "Biserica Ortodoxă Română îndemnă la coresponsabilitate și cooperare socială", în *Viața Cultelor*, nr. 843-844, p 19. [3] *Ibidem*. [4] *Ibidem*. [5] Vezi pe larg "Credința tare și cooperarea cu scop sfânt vor învinge criza economică", în ziarul

Lumina

din 13. 05. 2010.

[6]

Ibidem

.

[7]

Ibidem

.

[8]

Sf. Ioan Gură de Aur,

Omilia 18,3 la Faptele Apostolilor

, în PG. 60,147.

[9]

Vezi Mihai Valică,

Eine heutige Philanthropiewissenschaft und Diakoniethologie im Kontext der Orthodoxen Lehre und der Tradition der Rumänisch-Orthodoxen Kirche

, lucrare de doctorat, Editura Christiana, București, 2008, pp. 141-142. Lucrarea este publicată în limba germană, în format PDF, și pe site-ul Universitätsbibliothek Freiburg, la adresa

<http://www.freidok.uni-freiburg.de/volltexte/5713/>

[10]

<http://www.baniinostri.ro/Afaceri/Isarescu-Nu-mai-vorbiti-de-moralitate-in-cazul-bancilor-caci-e-o-iluzie-a2234.html>

[11]

Stiglitz este profesor la Universitatea Columbia din New York și fost consilier la Casa Albă, în administrația Bill Clinton.

[12]

Vezi "Depravarea morală a bancherilor trebuie combătută", în:

<http://www.bloombiz.ro/international/depravarea-morala-a-bancherilor-trebuie-combatuta>

[13]

Ieșirea

35, 21: A adus fiecare cât l-a lăsat inima sa și cât l-a îndemnat cugetul să aducă dar Domnului, pentru facerea cortului adunării și a tuturor lucrurilor lui și pentru toate veșmintele sfinte.

[14]

Vezi Grecia, Cipru, Vatican etc.

[15]

Vezi conf. univ. dr. Lucian-Ion Medar, prep.univ. Irina-Elena Voica,

Supravegherea bancară, o funcție importantă a Băncii Naționale

, Universitatea „Constantin Brâncuși”, Tg.-Jiu, Facultatea de Științe Economice;

cf.

și P. Pinte,ă,

Băncile în economia românească

, Editura Economică, București, 1995; C. Basno,

Operațiuni bancare

, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 1995.

[16]

Canonul 38 Apostolic: „Episcopul să poarte grija tuturor bunurilor (lucrurilor) bisericești și să le rânduiască (chivernisească, administreze) pe ele

ca și când Dumnezeu i-ar sta de veghe

; dar să nu-i fie îngăduit lui să-și însușească ceva din acestea, sau să dăruiască rudelor proprii cele ale lui Dumnezeu; iar dacă ar fi sărace, să le facă parte ca săracilor, dar să nu vândă din pricina acestora (sub pretextul ajutorării acestora) cele ce sunt ale Bisericii”; vezi și: 41 ap, 26 sin.IV ec.; 11, 12 sin.VII ec.; 35 Trul.; 15 Anc.; 7, 8, Gang.; 24, 25 Antioh.; 26, 33 Cartag.; 7 sin. I-II; 10 Teofil Alex.; 2 Chiril Alex.

[17]

Daniel Petrescu,

<http://www.badpolitics.ro/conspiratiile-si-crimele-care-au-pus-temeliile-bancilor-america-ne/>

[18]

Spre exemplu patriarhul Iacov a ținut să marcheze întâlnirile lui cutremurătoare cu Dumnezeu, ridicând mai multe altare (

Facerea

33, 8-20;

Facerea

35, 6-7; 28, 13-22). Prin aceasta el s-a arătat un om credincios bunei tradiții a părinților săi și a bunicului său Avraam. Vezi, pe larg, pr. prof. dr. Vasile Mihoc, *Meditații la Evangheliile Duminicilor Triodului și Penticostarului*, Sibiu, 2003, p. 143.

[19]

Noe (

Facerea

8, 20) și Moise (

leșirea

17, 15) au ridicat de asemenea altare. Înaintașii noștri au avut și ei această conștiință de a ridica altare însă nu oriunde și oricum și de oricine. Patriarhii din vechime trebuie să ne fie pildă în această privință.

[20]

Pr. prof. dr. Petre Semen,

Învățătura despre Sfânt și Sfințenie în cărțile Vechiului Testament

, Iași, 1993, p. 170

[21]

Denumirea este inspirată din versurile lui M. Eminescu (1850-1889) din poezia

Doina

: „... Doar s-a-ndura Dumnezeu, Ca să-ți mântui neamul tău!”.

[22]

A se vedea O. W. Gooding, art. "Cortul", în

Dicționar Biblic

, Oradea, 1995, p. 267-271; Șef rabin dr. Moses Rosen,

Învățăături biblice

, București, 1978, pp. 104-105; Xavier Leon-Dufour, art. "Casă", în *Vocabular de teologie biblică*, București, 2001, p. 98-100

[23]

Pentru ajutorul calificat și pentru livrarea lemnului din Liban, Solomon a plătit în grâne, untdelemn și vin (

II Cronici

2, 10). În vederea pregătirii cedrilor din Liban au fost selecționați 30.000 de israeliți. În fiecare lună, lucrau sub conducerea lui Adoniram, însărcinat cu această recrutare, doar 10.000 de bărbați, care se întorceau apoi timp de două luni la casele lor. Dintre străinii care trăiau în Israel, un total de 150.000 de bărbați erau folosiți, ca purtători de poveri (70.000) și cioplitori în piatră (80.000), la care se adăugau 3.600 supraveghetori care erau israeliți. O mențiune interesantă o găsim la

II Cronici

8, 9, unde se spune că „pe fiii lui Israel, Solomon nu i-a făcut oameni de corvoadă pentru lucrările lui; pe ei însă îi avea pentru oștire și căpetenii pentru gărzi și căpetenii pentru carele și călăreții lui” (

II Cronici

8, 9);

cf.

și Samuel J. Schultz,

Călătorie prin Vechiul Testament

, Oradea, 2001.

[24]

Vezi atitudinea lui Ștefan cel Mare.

[25]

Citat din ziarul

Lumina

din 13.05.2010.

[26]

Vezi "Catedrala Mantuirii Neamului este idealul romanilor de peste 125 de ani - interviu cu domnul prof. ing. Nicolae Noica, Comisia speciala pentru Catedrala Mantuirii Neamului a Patriarhiei Romane", în:

http://www.noutati-ortodoxe.ro/catedrala-mantuirii-neamului-este-idealul-romanilor-de-peste-125-de-ani-interviu-cu-domnul-prof-ing-nicolae-noica-comisia-speciala-pentru-catedrala-mantuirii-neamului-a-patriarhiei-romane_l4752_p0.html

[27]

Vezi rugăciunea care o face episcopul la sfințirea locului pentru viitoarea Biserică, care „se zidește pe temelia Hristos” și din acel moment locul, lucrarea și acțiunea în sine sunt sacre, deci sfințite și sfinte.

[28]

Tehnica strângerii de fonduri bănești.

[29]

Constituțiile Apostolice

, VII-VIII. P. G. 1, 1002 C, 1156. Vezi și Mihai Valică,

Eine heutige Philanthropiewissenschaft und Diakoniethologie

..., ed. cit., pp. 127-129.

[30]

Pr. prof. dr. Vasile Mihoc,

Meditații la Evangheliile Duminicilor...

, ed. cit., p. 144.

[31]

Din numărul acestora au fost retrocedate doar 13 clădiri și acelea aproape în ruină.

[32]

Nu le menționez spre slavă deșartă, ci aduc personal o mărturie a experienței mele pastorale, că privind lucrurile duhovnicește și din perspectiva teologiei ecclesiale, am acționat ca atare și cred că de aceea am simțit și am primit concret ajutorul și intervenția lui Dumnezeu permanent.

[33]

II Corinteni

9, 7: "Fiecare să dea cum socotește cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubește pe cel care dă cu voie bună";

II Corinteni

8, 12: "Căci dacă este bunăvoință, bine primit este darul, după cât are cineva, nu după cât nu are".

[Sursa: blog Răzvan CODRESCU](#)